

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์

ด้วยข้าพเจ้า นายเศรษฐภัทร์ บุญชู ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการอบรมด้วยระบบการเรียนรู้ออนไลน์ในบทเรียน “การสร้าง
ความเข้าใจกรอบธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Framework Awareness)” ในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๖ เป็น
เวลารวมทั้งสิ้น ๑ วัน ณ สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดทำโดย สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

บัดนี้ ข้าพเจ้าได้เข้ารับพัฒนาความรู้ฯ หลักสูตรดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนา
ความรู้ฯ เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๑. การพัฒนาความรู้ฯ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ๑.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความตระหนักรู้ในเรื่องของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
- ๑.๒ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการในการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชาของการพัฒนาความรู้ฯ มีดังนี้

๒.๑ พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นการยกระดับการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐให้อยู่ในรูปแบบซึ่งจะใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็น
เครื่องมือในการบริหารงานให้เกิดเป็นระบบการทำงานและระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานรัฐที่มีประสิทธิภาพ ซึ่ง
มีหลักการและสาระสำคัญ ดังนี้

- ๒.๑.๑ ให้มีการจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (แผนระดับชาติ)
- ๒.๑.๒ ให้มีคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน
- ๒.๑.๓ ให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล สนับสนุนการดำเนินการตามกฎหมายนี้
- ๒.๑.๔ ให้มีธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เป็นกรอบในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ
- ๒.๑.๕ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำข้อมูลและบริการในรูปแบบดิจิทัล Digitization
- ๒.๑.๖ ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัล Open Government Data
- ๒.๑.๗ ให้หน่วยงานของรัฐแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน Integration

๒.๒ ที่มธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

เนื่องจากประเทศไทยได้จัดทำนโยบาย Thailand ๔.๐ ขึ้น เพื่อพัฒนาจากประเทศกำลังพัฒนาสู่ประเทศที่
พัฒนาแล้ว ด้วยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ซึ่งหลักการสำคัญ
ประกอบด้วย ๒D และ ๑C Digitalisation คือ การปฏิรูปการทำงานและการให้บริการให้เป็นดิจิทัล Data driven คือ การ
ขับเคลื่อนองค์กรด้วยข้อมูลที่ดี Citizen centric คือ การยกระดับงานบริการภาครัฐให้มีการออกแบบ ประสิทธิภาพและ
ดำเนินการแบบเฉพาะเจาะจงตามความต้องการรายบุคคล องค์ประกอบของการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐประกอบด้วย

- ๒.๒.๑ จัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
- ๒.๒.๒ จัดทำพจนานุกรมข้อมูล (Data dictionary)
- ๒.๒.๓ จัดทำคำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata)
- ๒.๒.๔ จัดทำแนวปฏิบัติสำหรับชุดข้อมูล (Dataset guideline)

๒.๓ ข้อมูล (Data)

๒.๓.๑ เสาหลักของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐประกอบด้วย

๑) Data Security การกำหนดหมวดหมู่และชั้นความลับของข้อมูล การกำหนดสิทธิหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง การกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยของระบบที่เกี่ยวข้องกับชุดข้อมูล

๒) Data Privacy การขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล การไม่เปิดเผยข้อมูลพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลโดยไม่มีเหตุอันสมควร

๓) Data Quality ไม่ควรเชื่อถือข้อมูลที่หาได้จาก Search engine / Wikipedia ควรตรวจสอบกับแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

๒.๓.๒ ข้อมูลที่ดีตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประกอบด้วย ข้อมูลที่มั่นคงปลอดภัย ใช้ข้อมูลที่มีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลที่มีคุณภาพ

๒.๔ ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูล

ธรรมาภิบาลข้อมูล จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูล โดยประกอบด้วย สภาพแวดล้อมของธรรมาภิบาลข้อมูล กฎเกณฑ์หรือนโยบายที่เกี่ยวข้อง บทบาทและความรับผิดชอบในธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และการวัดการดำเนินการและความสำเร็จของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

การบริหารจัดการข้อมูล คือ คำจำกัดความที่อธิบายถึงกระบวนการที่ใช้ในการวางแผน (Plan) ระบุ (Specify) เปิดใช้งาน (Enable) สร้าง (Create) รับ (Acquire) ดูแลรักษา (Maintain) ใช้ (Use) จัดเก็บถาวร (Archive) ดึงข้อมูล (Retrieve) ควบคุม (Control) และทำลายข้อมูล (Purge)

๒.๕ กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน

เป็นโครงสร้างที่ช่วยให้องค์กรกำหนดความรับผิดชอบการตัดสินใจและดำเนินการกับข้อมูลองค์กร ประกอบด้วย คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Council) ทีมบริการข้อมูล (Data Steward Team) และผู้มีส่วนได้เสียกับข้อมูล (Data Stakeholders) กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน อย่างน้อยต้องประกอบด้วย เนื้อหาดังต่อไปนี้

๒.๕.๑ การกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้อง

๒.๕.๒ การวางแผนการดำเนินงาน การปฏิบัติตามแผนการดำเนินงาน การตรวจสอบและการรายงานผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๒.๕.๓ การกำหนดมาตรการควบคุมและพัฒนาคุณภาพข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มั่นคงปลอดภัย และไม่ถูกละเมิดความเป็นส่วนตัวส่วนบุคคล

๒.๕.๔ การวัดผลการบริหารจัดการข้อมูล ประกอบด้วย การประเมินความพร้อมของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน การประเมินคุณภาพข้อมูล และการประเมินความปลอดภัยของข้อมูล

๒.๕.๕ การจำแนกหมวดหมู่ของข้อมูล เพื่อกำหนดนโยบายข้อมูลหรือกฎเกณฑ์เกี่ยวกับผู้มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลต่างๆ ภายในหน่วยงาน สำหรับให้ผู้ใช้ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนโยบายหรือกฎเกณฑ์ได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอันจะนำไปสู่การบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐอย่างเป็นระบบ

๒.๕.๖ การจัดทำคำอธิบายชุดข้อมูลดิจิทัลของภาครัฐและบัญชีข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน

๒.๖ แนวทางการจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล

๒.๖.๑ คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล ประกอบไปด้วย ผู้บริหารระดับสูงสุดของหน่วยงาน ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง ผู้บริหารข้อมูลระดับสูง ผู้บริหารด้านการรักษาความปลอดภัยระดับสูง ผู้บริหารจากส่วนงานต่างๆ ทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งคณะกรรมการฯ นี้มีอำนาจสูงสุดในเรื่องธรรมาภิบาลข้อมูลภายใน สดช. ทำหน้าที่ตัดสินใจเชิงนโยบาย แก้ไขปัญหา และบริหารจัดการภายในคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล

๒.๖.๒ ทีมบริการข้อมูล ประกอบไปด้วย หัวหน้าบริการข้อมูล บริการข้อมูลด้านธุรกิจ บริการข้อมูลด้านเทคนิค บริการข้อมูลด้านคุณภาพข้อมูล รวมไปถึงบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับความมั่นคง ปลอดภัย กฎหมาย และบุคคลที่ให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายข้อมูลและความรู้อื่นๆ ที่จะสนับสนุนให้เกิดธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐที่ดีภายในหน่วยงานของ สดช.

๒.๖.๓ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบไปด้วย เจ้าของข้อมูล ทีมบริหารจัดการข้อมูล ผู้สร้างข้อมูล และผู้ใช้ข้อมูล ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านี้ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนธรรมาภิบาลข้อมูลต่อทีมบริการข้อมูล และคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล

๓. ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ต่อตนเอง ได้แก่

๓.๑ ทำให้เข้าใจและใช้ดิจิทัลสำหรับการปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทราบถึงวิธีการบริหารข้อมูลภาครัฐในการนำไปเผยแพร่ที่มีความปลอดภัย และเป็นข้อมูลที่มีคุณภาพ

๓.๒ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานในปัจจุบันได้ ช่วยในงานบริการประชาชนที่สะดวก รวดเร็ว

๔. แนวทางในการนำความรู้ ทักษะที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้ฯ ครั้งนี้ ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน มีดังนี้

ถ่ายทอดความรู้ด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐให้บุคลากรในหน่วยงาน เพื่อให้การทำงานในหน่วยงานมีความทันสมัยมากขึ้น มีทีมบริการข้อมูลที่ปลอดภัยในการเผยแพร่ข้อมูล และมีการบริการประชาชนที่มีความสะดวกและรวดเร็ว ลดภาระเรื่องเอกสารในการติดต่องานของประชาชน

๕. ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

ด้วยธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ มีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องหลายข้อ เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบ ว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งในการนำไปใช้หรือการเผยแพร่ข้อมูลจำเป็นต้องศึกษาข้อกำหนดอย่างละเอียด ซึ่งอาจทำให้เกิดความผิดพลาดในการใช้ข้อมูล

๖. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา เพื่อส่งเสริมให้สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผล ได้แก่

จัดให้มีการฝึกอบรมให้แก่ บุคลากรในหน่วยงาน ในหลักสูตรด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อให้มีความตระหนักรู้ในเรื่องของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ การจัดทำข้อมูลมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ การบริการประชาชนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น การใช้ข้อมูลที่มีความถูกต้องและปลอดภัย รวมไปถึงการเผยแพร่ข้อมูลที่มีคุณภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ).....

(นายเศรษฐภัทร์ บุญชู)
 ผู้เข้ารับการพัฒนาความรู้